МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

Факультет **Педагогічний**

Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

СИЛАБУС

«ДІЯЛЬНІСНИЙ ПІДХІД У ОСВІТІ»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма «Початкова освіта»
Спеціальність А3 Початкова освіта
Галузь знань А Освіта

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від 26 серпня 2025 року.

Івано-Франківськ – 2025

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Діяльнісний підхід у освіті
Викладач (-і)	Дибовська Олеся Володимирівна
Контактний телефон викладача	0668248458
E-mail викладача	olesia.dybovska@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Середа, 16:50-18:10

2. Анотація до навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Діяльнісний підхід в освіті» є основи діяльнісного підходу та практичні аспекти його впровадження у освітній процес Нової української школи.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування цілісного уявлення про діяльнісний підхід в освіті, розвиток професійних компетентностей задля ефективного впровадження його у освітній процес відповідно до сучасних вимог закладу освіти.

Основними цілями вивчення дисципліни є ознайомлення студентів із ключовими аспектами діяльнісного підходу, розвиток умінь та навичок застосовувати інтерактивні методи навчання в освітньому процесі задля підсилення цінності діяльності здобувачів освіти як основного засобу навчання.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-4. Здатність працювати в команді, міжособистісної взаємодії.

ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК-7. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

Фахові компетентності:

СК-3. Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

СК-4. Здатність управляти власними емоційними станами, налагоджувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу, формувати мотивацію здобувачів початкової освіти до навчання організовувати їхню пізнавальну діяльність.

СК-6. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій.

СК – 12. Здатність доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументувати їх на засадах партнерської взаємодії в умовах

початкової школи.

Результати навчання:
ПР – 01. Організовувати монологічну, діалогічну та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.
ПР – 06. Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) трансформувати їх у різні форми.
ПР – 07. Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових, індивідуальних, особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.
ПР – 08. Організовувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування.
ПР – 09. Планувати та організовувати освітній процес у початковій школі, позаурочні й позашкільні заняття та заходи, використовуючи різні організаційні форми навчання та типи занять, із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи.
ПР – 12. Застосовувати методи та прийоми навчання, інновації, міжпредметні зв'язки та інтегрувати зміст різних освітніх галузей в стандартних і нестандартних ситуаціях професійної діяльності в початковій школі, оцінювати результативність їх застосування.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
7	А3 Початкова освіта	4	Вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Модуль 1. Тема 1. Теоретичні засади діяльнісного підходу.	2	2	10
Тема 2. М’які навички та розвиток агентності здобувачів освіти засобами активної взаємодії.	2	2	10
Тема 3. Інтерактивне та проактивне навчання: підсилення у взаємодії.	2	2	10
Модуль 2. Тема 1. Методи діяльнісного підходу від ідеї до дії.	2	4	10
Тема 2. Навчання через гру. Використання цифрових інструментів в організації активностей здобувачів освіти.	2	4	10
Тема 3. Проєктна майстерня сучасного педагога.	2	4	10
ЗАГ.	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни	
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Залік, максимальна оцінка – 100 балів. Оцінка включає: 50 балів – оцінка за практичні заняття 25 балів – контрольна робота 20 балів – самостійна робота 5 балів – неформальна освіта
Вимоги до письмових робіт	Здобувачі освіти упродовж навчання демонструють як теоретичні знання, так і уміння їхнього практичного застосування. Обов'язковим для отримання допуску до заліку є виконання самостійної роботи, написання контрольної роботи та відпрацювання практичних занять. Завдання для письмових робіт представлені на платформі дистанційного навчання https://d-learn.pnu.edu.ua/. Інформація щодо результатів оцінювання надається здобувачам освіти індивідуально. Контрольна робота виконується на передостанньому практичному занятті на денній формі навчання.
Практичні заняття	Оцінка роботи над темами здійснюється упродовж семестру за 100-бальною шкалою відповідно до Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf Максимальна кількість балів (50) за практичні заняття розраховується автоматично електронним журналом.
Умови допуску до підсумкового контролю	Система оцінювання успішності передбачає такі етапи контролю. 1. Поточний контроль – регулярне оцінювання розуміння та засвоєння навчального матеріалу курсу студентами. До поточного контролю відноситься оцінювання виконання практичних, пошукових та творчих завдань в усному та письмовому відтворенні навчального матеріалу під час аудиторної та позааудиторної роботи. Самостійна робота (макс. 20 балів) оцінюється відповідно до виконання зазначених завдань самостійної роботи у повному обсязі з урахуванням творчого підходу та оригінальності вирішення завдань. 2. Модульний контроль – оцінка ступеня засвоєння студентами конкретної частини навчального матеріалу відповідно сформованого окремого навчального модуля. Під час такого контролю студенти виконують контрольну роботу, що передбачає тестові завдання для перевірки теоретичної підготовки та навичок виконання практичних завдань. 3. Підсумковий контроль – тестова перевірка в системі дистанційного навчання рівня засвоєння студентами теоретичного матеріалу курсу.
Підсумковий контроль	Формою контролю курсу є залік на останньому практичному занятті, який автоматично виставляється е-журналом за результатами накопичення балів упродовж семестру.
7. Політика навчальної дисципліни	
Письмові роботи: виконуються самостійно з дотриманням принципів академічної доброчесності.	

Академічна доброчесність: заборонено списування під час контрольних робіт. Студенти зобов'язані дотримуватися «Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 2)» https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/02/34-05-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu.pdf

Відвідування занять: відвідування занять є обов'язковим, якщо заняття пропущені з поважної причини, то вони відпрацьовуються. Студенти, які не набрали 50 балів за результатами підсумкового контролю талону №2 і №3, можуть пройти курс повторно, відповідно до «Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS (Редакція 4)» https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/polozhennia-pro-povtorne-vyvchennia-dystsyplin-kredytiv-ects-v-umovakh-ects.pdf

Студенти, що навчаються за індивідуальним графіком, самостійно опрацьовують навчальний матеріал і здають всі види контролю, відповідно до «Положення про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.44_2022-polozhennia-pro-poriadok-navchannia-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-za-indyvidualnym-hrafikom-u-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylia-stefanyka.pdf

Неформальна освіта регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3)» https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylia-stefanyka.pdf

Студентам рекомендується пройти курс «**Ключові уміння 21-го століття»** або **«Наука про навчання: що має знати кожен вчитель?»**

За наявності сертифікату студент отримає додаткові 5 балів до загальної кількості балів.

8. Рекомендована література

1. Паркер Р., Томсен Б. С. Діяльнісний підхід у школі. Дослідження інтегрованих педагогік, що ґрунтуються на ігровому діяльнісному підході та сприяють всебічному розвитку дітей початкової школи. The LEGO Foundation, 2019. 39 с. URL: https://cms.learningthroughplay.com/media/dx1copjh/ltp-at-school_ukranian_version.pdf
2. Рома О. Ю. Діяльнісний підхід в освіті: переосмислення концепту. *Електронний збірник наукових праць Запорізького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти : матеріали VI Міжнар. наук.-практ. конф. «Неперервна освіта нового сторіччя: досягнення та перспективи» (12– 18.05.2020 р., м. Запоріжжя).* Вип. 1 (38)/2020. URL: https://drive.google.com/file/d/1AFbbnC6xv30yyQHQ9SqoUG86HmmMd5pT
3. Зош Дж. М., Хопкінз Е. Дж., Дженсен Х. та ін. Навчання через гру та діяльнісний підхід: огляд доказів. The LEGO Foundation, 2017. 40 с.
4. Гуменюк В. Аґентність: множинність визначення та операціоналізація в контексті шкільної освіти. *Наукові записки НаУКМА. Соціологія.* Т. 3., 2020. С. 27-36. URL: https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/8ee8350a-93c4-4edf-931d-b9783b85e7c8/content
5. 12 soft skills 21 століття. Коуч-книжка для натхнення. Видавництво «Моноліт», 2022. 208 с.
6. Тарангул Л. Проєктне навчання – освітня технологія підвищення рівня навчальних досягнень здобувачів освіти (заклади загальної середньої освіти). *Collection of Scientific Papers «SCIENTIA»*. Berlin, Germany, 2024. С. 240-242.

7. Цифрові інструменти для впровадження STEM-освіти: Методичний посібник / О.І. Когут, Л.Є. Кривокульський, Н.М. Німко – Тернопіль: ТАЙП, 2023. 101с.

Викладач
кандидат філологічних наук,
викладач кафедри початкової освіти
та освітніх інновацій
ДИБОВСЬКА Олеся